

संपादकीय

वैद्यकीय शिक्षणाची सरमिसळ की आरोग्य व्यवस्थेचा नवा प्रयोग? उत्तरांची गरज सरकारनेच पूर्ण करावी

महाराष्ट्रातील वैद्यकीय शिक्षण आणि आरोग्य व्यवस्थेशी संबंधित एका निर्णयामुळे डॉक्टर, वैद्यकीय शिक्षक, विद्यार्थी आणि सार्वजनिक आरोग्य क्षेत्रात व्यापक चर्चा सुरू झाली आहे. होमिओपॅथी पदवीधारकांना अतिरिक्त प्रशिक्षणानंतर आधुनिक वैद्यकातील काही सेवा देण्यासंदर्भातील निर्णयावर अनेक प्रश्न उपस्थित होत आहेत.

या चर्चेकडे एलोपॅथी विरुद्ध होमिओपॅथी अशा वादाच्या चौकटीत पाहणे चुकीचे ठरेल. हा विषय प्रत्यक्षात रुग्णांची सुरक्षितता, वैद्यकीय शिक्षणाची गुणवत्ता, नियामक संस्थांची भूमिका आणि सार्वजनिक धोरणातील पारदर्शकता यांच्याशी संबंधित आहे.

राज्यातील ग्रामीण भागात डॉक्टरांची कमतरता असल्याचे सरकार वारंवार सांगते. अनेक प्राथमिक आरोग्य केंद्रे आणि ग्रामीण रुग्णालयांमध्ये वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची तसेच तज्ज्ञ डॉक्टरांची पदे रिक्त असल्याची बाब विविध अधिकृत अहवालांतही अधोरेखित झाली आहे. त्यामुळे आरोग्यसेवा अधिक उपलब्ध करून देण्यासाठी पर्यायी उपाय शोधण्याची गरज नाकारता येणार नाही.

मात्र याच ठिकाणी काही मूलभूत प्रश्न निर्माण होतात.

हा निर्णय घेण्यापूर्वी राज्य सरकारने कोणत्या तज्ज्ञ समितीचा अभ्यास केला?

राष्ट्रीय वैद्यकीय आयोग (NMC), राज्यातील वैद्यकीय शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र मेडिकल कॉन्सिल, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये, सार्वजनिक आरोग्य तज्ज्ञ किंवा इतर संबंधित नियामक संस्थांची अधिकृत मते विचारात घेण्यात आली होती का?

जर असा अभ्यास आणि सल्लामसलत झाली असेल, तर त्याचे अहवाल सार्वजनिक का करण्यात येत नाहीत?

वैद्यकीय शिक्षणातील विविध शाखांची अभ्यासक्रम रचना, प्रशिक्षणाचा कालावधी, क्लिनिकल अनुभव आणि परवाना प्रणाली वेगवेगळी असते. त्यामुळे कोणत्याही शाखेला अतिरिक्त अधिकार देण्याचा निर्णय हा केवळ प्रशासकीय नसून वैज्ञानिक पुराव्यावर आधारित असणे आवश्यक आहे.

यामध्ये आणखी एक महत्त्वाचा मुद्दा म्हणजे उत्तरदायित्व.

जर विस्तारित अधिकारांच्या चौकटीत उपचारादरम्यान गंभीर वैद्यकीय चूक झाली, तर जबाबदारी कोणाची असेल? उपचार करणाऱ्या डॉक्टरची, प्रशिक्षण संस्थेची की परवानगी देणाऱ्या शासनाची? या संदर्भात स्पष्ट धोरण जाहीर करण्यात आले आहे का?

ग्रामीण आरोग्य व्यवस्थेतील मूळ समस्या डॉक्टरांची कमतरता आहे, हे वास्तव आहे. पण त्यावर दीर्घकालीन उपाय म्हणून रिक्त पदे भरणे, ग्रामीण सेवेसाठी प्रोत्साहन वाढवणे, पायाभूत सुविधा सुधारणे आणि विशेषज्ञ डॉक्टर उपलब्ध करून देणे यालाही तितकेच महत्त्व आहे. त्यामुळे पर्यायी उपाय राबविताना त्यांचे वैज्ञानिक मूल्यमापन आणि संभाव्य परिणाम यांचेही स्पष्ट सादरीकरण आवश्यक ठरते.

या विषयावर मतभेद असू शकतात. काही तज्ज्ञांना हा निर्णय ग्रामीण आरोग्यसेवेसाठी उपयुक्त वाटू शकतो, तर काहीजण रुग्ण सुरक्षेच्या दृष्टीने सावधगिरी बाळगण्याची गरज व्यक्त करतात. अशा परिस्थितीत शासनाने सर्व संबंधित बाजूंचे मत, उपलब्ध वैज्ञानिक पुरावे आणि निर्णयामागील कारणमीमांसा पारदर्शकपणे जनतेसमोर मांडणे ही लोकशाहीतील अपेक्षित प्रक्रिया आहे.

आरोग्य क्षेत्रातील कोणताही निर्णय हा विश्वासावर उभा असतो. आणि विश्वास निर्माण होतो तो पारदर्शकता, वैज्ञानिक पुरावे आणि उत्तरदायित्व यांमधून.

म्हणून आजचा सर्वात महत्त्वाचा प्रश्न कोणत्या वैद्यकीय शाखेचा नाही.

प्रश्न एवढाच आहे रुग्णांच्या सुरक्षिततेशी संबंधित निर्णय घेताना सरकारने कोणत्या वैज्ञानिक अभ्यासावर आणि कोणत्या तज्ज्ञांच्या शिफारशींवर विश्वास ठेवला?

महापौरांचा सेक्टर २२ दौरा; पूरप्रश्नावर कायमस्वरूपी उपाययोजना, पीसीएमसी कॉलनी दुरुस्तीचे आश्वासन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी-चिंचवड । प्रतिनिधी

निगडी येथील सेक्टर २२ परिसरातील दरवर्षी उद्भवणाऱ्या पूरस्थितीची पाहणी करण्यासाठी महापौरांनी शुक्रवारी विशेष दौरा केला. यावेळी पूरप्रश्नावर कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्याबरोबरच पीसीएमसी कॉलनीची दुरुस्ती करण्याचे आश्वासन त्यांनी नागरिकांना दिले.

प्रभाग क्रमांक १३ मधील निगडी सेक्टर २२, संग्रामनगर झोपडपट्टी, श्रमिकनगर, राहुलनगर, फातिमा मशिद परिसर तसेच १ ते १५ क्रमांकाच्या इमारतींमध्ये पावसाळ्यात मोठ्या प्रमाणात पाणी साचते.

अनेक घरांमध्ये पाणी शिरल्याने नागरिकांच्या घरगुती साहित्याचे, कपडे आणि अन्नधान्याचे दरवर्षी मोठे नुकसान होत असून स्थानिकांना मोठ्या गैरसोयीचा सामना करावा लागत आहे.

या समस्येवर कायमस्वरूपी तोडगा काढण्यासाठी राहुलनगर ते निगडी रमशानभूमीपर्यंत कॅन्टोन्मेंट आणि लष्करी माळरानावरून येणाऱ्या पावसाच्या पाण्याचा प्रवाह

नियोजनबद्ध पद्धतीने वळविण्याचा प्रस्ताव तयार करण्यात येत असल्याची माहिती यावेळी देण्यात आली. महापौरांनी संबंधित अधिकाऱ्यांना परिसराची पाहणी करून तातडीने आवश्यक उपाययोजना करण्याच्या सूचना दिल्या. तसेच पीसीएमसी कॉलनीच्या दुरुस्तीची कामेही प्राधान्याने हाती घेतली जातील, असे आश्वासन त्यांनी दिले. महापौरांच्या या दौऱ्यामुळे स्थानिक नागरिकांनी समाधान व्यक्त करत कायमस्वरूपी तोडगायची अपेक्षा व्यक्त केली.

अधिकारी-कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांवर प्रशासन सकारात्मक; पदोन्नती, जुनी पेन्शनसह विविध विषयांवर लवकर निर्णय : आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी । प्रतिनिधी

पिंपरी - चिंचवड महानगरपालिकेतील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित सेवा विषयक प्रश्नांवर सकारात्मक निर्णय घेण्यासाठी प्रशासन कटिबद्ध असून, विविध मागण्यांची टप्प्याटप्प्याने पूर्तता करण्यासाठी संबंधित विभागांनी कार्यवाही गतिमान करावी, असे निर्देश महापालिका आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी दिले.

पिंपरी - चिंचवड महानगरपालिका कर्मचारी महासंघाच्या विविध मागण्यांच्या अनुषंगाने कामगार कल्याण विभागाच्या वतीने आयुक्त कार्यालयात आयोजित आढावा बैठकीत ते बोलत होते.

बैठकीला अतिरिक्त

आयुक्त कुलदीप जंगम, विक्रांत बगडे, सहआयुक्त मनोज लोणकर, मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी सत्यवान उबाळे, मुख्य लेखापरीक्षक प्रमोद भोसले, उपायुक्त अण्णा बोड्डे, संपीप खोत, सहाय्यक आयुक्त अजिंक्य येळे, मुख्य कामगार कल्याण अधिकारी प्रमोद जगताप तसेच कर्मचारी महासंघाचे अध्यक्ष बबन झिजुडे आणि महासंघाचे

पदाधिकारी उपस्थित होते. बैठकीत अधिकारी व कर्मचाऱ्यांच्या पदोन्नती, सेवा ज्येष्ठता, जुनी पेन्शन योजना, सेवा प्रवेश नियम, आकृतीबंध, धन्यंती योजना, आश्वासित प्रगती योजना, १०, २० व ३० वर्षांच्या सेवेनंतरचे लाभ, आगाऊ वेतनवाढ, घरबांधणी कर्ज, वाहन कर्ज, संगणक कर्ज आदी विविध प्रलंबित मागण्यांवर

माजी केंद्रीय मंत्री हंसराज अहिर यांच्या हस्ते उद्या विद्यार्थ्यांचा गुणगौरव; राज्यस्तरीय समाज गौरव पुरस्कार सोहळा पिंपरीकर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी । प्रतिनिधी

लिंगायत गवळी विकास फाउंडेशन, पुणे यांच्या वतीने शनिवारी (दि. ८) पिंपरी येथे राज्यस्तरीय 'समाज गौरव पुरस्कार - २०२६' सोहळा, गुणवंत विद्यार्थ्यांचा गुणगौरव आणि करिअर मार्गदर्शन शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे. या कार्यक्रमाचे उद्घाटन माजी केंद्रीय गृहराज्यमंत्री व राष्ट्रीय मागासवर्गीय आयोगाचे माजी अध्यक्ष हंसराज अहिर यांच्या हस्ते होणार आहे.

सकाळी ११ वाजता संत तुकाराम नगर, पिंपरी येथील आचार्य अत्रे रंगमंदिर येथे कार्यक्रम होणार असून, यामध्ये विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या राज्यातील मान्यवर बंधू-भगिनींना 'समाज गौरव

पुरस्कार - २०२६' प्रदान करून सन्मानित करण्यात येणार आहे. तसेच गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार करून त्यांना करिअर मार्गदर्शनही केले जाणार आहे.

कार्यक्रमास महाराष्ट्र गवळी समाज संघटनेचे प्रदेशाध्यक्ष हिरामण गवळी, कार्यकारी अध्यक्ष वसंत नामगवळी, प्रा. भालचंद्र हुच्चे, खंडू बहिरवाडे, उमाकांत जोमीवाले, नगरसेविका अरुणाताई लंगोटे, माजी नगरसेवक नारायण बहिरवाडे, प्रदेश युवक अध्यक्ष प्रवीण हुडीवाले, सुपाआप्पा पिरनाईक, डॉ. किसन झिपरे, सुरेश शहापूरकर, बंटीभाऊ घुगारे, कृष्णभाऊ गठरी, सोमनाथ हिरणवळे, उद्योजक भगवान औशीकर, प्रदेश उपाध्यक्ष अनिल नायक यांच्यासह विविध मान्यवर उपस्थित राहणार आहेत.

शालेय विद्यार्थ्यांनी जाणून घेतले अग्निसुरक्षेचे महत्त्व; मोशी अग्निशमन केंद्रात प्रात्यक्षिकातून मार्गदर्शन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी । प्रतिनिधी

पिंपरी - चिंचवड महानगरपालिकेच्या अग्निशमन विभागाच्या वतीने शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये अग्निसुरक्षा आणि आपत्ती व्यवस्थापनाबाबत जनजागृती करण्यासाठी विशेष अभियान राबविण्यात येत आहे. या अभियानांतर्गत मोशी येथील सिटी प्राईड स्कूलच्या विद्यार्थ्यांसाठी मोशी अग्निशमन केंद्रात अग्निसुरक्षा साहित्य प्रदर्शन आणि प्रात्यक्षिक कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला.

या कार्यक्रमात अग्निशमन जवानांनी विद्यार्थ्यांना अग्निशमन विभागाच्या कार्यपद्धतीची माहिती देत आग विझविण्यासाठी वापरली जाणारी विविध उपकरणे, बचाव साहित्य, अग्निशमन वाहनांची वैशिष्ट्ये आणि त्यांचा प्रत्यक्ष वापर याचे प्रात्यक्षिक सादर केले. तसेच आग लागल्यास

घ्यावयाची खबरदारी, आपत्कालीन परिस्थितीत सुरक्षितपणे बाहेर पडण्याच्या पद्धती, प्राथमिक उपाययोजना तसेच तातडीच्या मदतीसाठी अग्निशमन विभागाच्या १०१ या हेल्पलाईन क्रमांकावर संपर्क साधण्याबाबत विद्यार्थ्यांना सविस्तर मार्गदर्शन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी अग्निशमन वाहनांची

प्रत्यक्ष पाहणी करत विविध अग्निसुरक्षा साहित्याची माहिती जाणून घेतली. कार्यक्रमादरम्यान विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्टतरेपणे प्रश्न विचारले असून अग्निशमन जवानांनी त्यांची सविस्तर उत्तरे दिली. या उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये अग्निसुरक्षा, आपत्ती व्यवस्थापन आणि आपत्कालीन परिस्थितीत

योग्य प्रतिसाद देण्याबाबत जागरूकता निर्माण झाली आहे. शालेय स्तरावर अग्निसुरक्षेची संस्कृती रुजविण्यासाठी महापालिकेच्या अग्निशमन विभागामार्फत अशा प्रकारचे जनजागृती उपक्रम यापुढेही सातत्याने राबविण्यात येणार असल्याचे प्रशासनाने सांगितले.

मोशी कचरा डेपो दुर्घटना : ७ मृत कर्मचाऱ्यांच्या वारसांच्या खात्यात आर्थिक मदतीची रक्कम जमा

■ पिंपरी-चिंचवड : प्रतिनिधी

मोशी येथील कचरा डेपोमध्ये ८ जुलै रोजी झालेल्या दुर्घटनेत मृत् कर्मचाऱ्यांच्या कायदेशीर वारसांना प्रत्येकी १० लाख रुपयांची आर्थिक मदत देण्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेकडून जलद गतीने सुरू आहे. महापौर रवि लांडगे यांच्या निर्देशानुसार आवश्यक प्रशासकीय कार्यवाही तातडीने करण्यात येत असून, कागदपत्रांची पूर्तता झालेल्या लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात आर्थिक मदतीची रक्कम थेट जमा करण्यात येत असल्याची माहिती आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी दिली.

आतापर्यंत मृत अक्षय सावंत (वय ३५), सत्री माने (वय ३९), राहुल गायकवाड (वय ३५), वामन कसबे (वय ३५), नागेश गायकवाड (वय २६), सुनील कोरेके (वय ४०) आणि रणजीत पाटील (वय २२)

मोशी कचरा डेपो दुर्घटनेतील मृत कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबीयांना तातडीने आर्थिक मदत उपलब्ध करून देण्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी प्राधान्याने करण्यात येत आहे. आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता होताच पात्र वारसांच्या बँक खात्यात आर्थिक मदतीची रक्कम थेट जमा केली जात आहे. उर्वरित लाभार्थ्यांची कागदपत्रे प्राप्त होताच त्यांनाही विलंब न लावता आर्थिक मदत वितरित करण्यात येईल.

- डॉ. विजय सूर्यवंशी, आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका

मोशी दुर्घटनेतील मृत कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबीयांना शक्य तितक्या लवकर आर्थिक दिलासा मिळावा, ही महानगरपालिकेची भूमिका आहे. कोणत्याही मृत कर्मचाऱ्याच्या वारसांना मदतीसाठी प्रतीक्षा करावी लागू नये, यासाठी प्रशासनाला आवश्यक ती सर्व कार्यवाही तातडीने पूर्ण करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. उर्वरित मृत कर्मचाऱ्यांच्या वारसांची आवश्यक कागदपत्रे प्राप्त होताच नियमानुसार आर्थिक मदत उपलब्ध करून दिली जाईल.

- रवि लांडगे, महापौर, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका

यांच्या कायदेशीर वारसांच्या बँक खात्यात प्रत्येकी १० लाख रुपयांची आर्थिक मदत नियमानुसार थेट जमा करण्यात आली आहे.

दुर्घटनेतील मृत भावेश बाणी आणि महेश कुंभार यांच्या कायदेशीर वारसांच्या कागदपत्रांची पूर्तता अद्याप झालेली नसल्याने त्यांच्या बँक

खात्यात आर्थिक मदतीची रक्कम जमा होऊ शकलेली नाही. संबंधित कागदपत्रे प्राप्त होताच आवश्यक प्रशासकीय प्रक्रिया पूर्ण करून त्यांच्या वारसांच्या खात्यातही नियमानुसार आर्थिक मदतीची रक्कम तातडीने जमा करण्यात येणार असल्याचे आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी सांगितले.

सारंश वृत्त

काँग्रेस कार्यकर्त्यांना धमकीच्या वक्तव्यावरून आमदार सुनील शेळके यांच्याविरोधात युवक काँग्रेस आक्रमक

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मावळ : प्रतिनिधी

काँग्रेस कार्यकर्त्यांना धमकी दिल्याचा आरोप असलेल्या आमदार सुनील शेळके यांच्या कथित वक्तव्यावरून मावळ तालुक्यातील राजकीय वातावरण तापले आहे. या वक्तव्याच्या निषेधार्थ युवक काँग्रेसने आक्रमक भूमिका घेत आंदोलनाचा इशारा दिला आहे.

युवक काँग्रेसच्या पदाधिकारी आणि कार्यकर्त्यांनी आमदार शेळके यांच्या वक्तव्याचा तीव्र शब्दांत निषेध करत त्याच्या विरोधात घोषणाबाजी केली. लोकशाही व्यवस्थेत राजकीय विरोधकाना धमकावण्याची भाषा अस्वीकार्य असल्याचा आरोप युवक काँग्रेसने केला आहे. स्थानिक पातळीवर काँग्रेसच्या कार्यकर्त्यांना जाणीवपूर्वक लक्ष्य केले जात असल्याचा आरोपही काँग्रेस नेत्यांनी केला. अशा प्रकारच्या वक्तव्यामुळे राजकीय वातावरण दूषित होत असून, लोकशाही मूल्यांना धक्का पोहोचत असल्याचे त्यांनी म्हटले आहे. युवक काँग्रेसने आमदार शेळके यांनी आपल्या वक्तव्याबाबत खुलासा करून माफी मागावी, अशी मागणी केली असून, अन्यथा आंदोलन अधिक तीव्र करण्याचा इशारा दिला आहे.

उत्पन्न लपवणे पतीला महागात; पत्नी-मुलाला ४० हजार पोटागी : पुणे कौटुंबिक न्यायालयाचा निर्णय; समान जीवनमानाचा अधिकार अधोरेखित

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : प्रतिनिधी

पुणे कौटुंबिक न्यायालयाने उत्पन्नाची माहिती लपवणाऱ्या पतीला मोठा दणका दिला आहे. पत्नी उच्चशिक्षित असून स्वतः चांगले उत्पन्न मिळवत असली तरी, तिला पतीच्या आर्थिक व सामाजिक दर्जानुसार समान जीवनमान जगण्याचा अधिकार आहे, असे न्यायालयाने स्पष्ट केले. त्यानुसार, पत्नी आणि मुलासाठी दरमहा एकूण ४० हजार रुपये अंतरिम पोटागी देण्याचे आदेश दिले आहेत.

पुणे कौटुंबिक न्यायालयाचे प्रमुख न्यायाधीश एस. एन. रुक्मे यांनी हिंदू विवाह कायद्याच्या कलम २४ अंतर्गत दाखल अर्जावर हा महत्त्वपूर्ण निर्णय दिला. पतीने (नाव बदलले आहे) पत्नीच्या (नाव बदलले आहे) विरोधात घटस्फोटाची याचिका दाखल केली होती. त्यानंतर पत्नीने स्वतःसाठी आणि आठवतीत शिक्षणाच्या मुलाच्या शिक्षण व संगोपनासाठी दरमहा ७० हजार रुपयांच्या अंतरिम पोटागीची मागणी केली होती.

पुणे-मंचर-नाशिक रेल्वेसाठी रविवारी मंचरमध्ये रास्ता रोको; कृती समितीची घोषणा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर । प्रतिनिधी

पुणे-मंचर मार्गे नाशिक रेल्वेमार्गाच्या मागणीसाठी रविवारी (दि. ९) कांती दिनानिमित्त सकाळी ९ वाजता मंचर बसस्थानकासमोर रास्ता रोको आंदोलन करण्यात येणार असल्याची घोषणा पुणे-नाशिक रेल्वे कृती समितीने केली आहे. आंदोलनाच्या नियोजनासाठी मंचर (ता. आंबेगाव) येथील तपनेश्वर मंदिरात बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. बैठकीत पुणे-नाशिक रेल्वेचा प्रस्तावित मार्ग अहिल्यानगरमार्गे नेण्याच्या हालचालींवर तीव्र नाराजी व्यक्त करण्यात आली. पुणे-मंचर-संगमनेर-सिन्नर या मार्गाने रेल्वेची दीर्घकाळापासून मागणी होत असतानाही त्याकडे दुर्लक्ष होत असल्याचा आरोप उपस्थितानी केला. आमदार सत्यजित तांबे यांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक येथील पुणे-नाशिक रेल्वे कृती समितीचे उपाध्यक्ष राजेंद्र चौधरी व कार्याध्यक्ष सतोष फापाळे यांच्या नेतृत्वाखाली खेड, आंबेगाव, जुन्नर, संगमनेर आणि सिन्नर तालुक्यांत क्रांती दिनी ठिकठिकाणी रास्ता रोको आंदोलन करून केंद्र सरकारचे लक्ष वेधण्याचा निर्णय बैठकीत घेण्यात आला. बैठकीस रेल्वे कृती समितीचे आंबेगाव तालुकाध्यक्ष व निमंत्रक बाबाजी चासकर, भीमाशंकर सहकारी साखर कारखान्याचे माजी अध्यक्ष देवदत्त निकम, जिल्हा संघटक राजाराम बाणखेले, सचिन बांगर, अजित चव्हाण, विशाल वाबळे, नगरसेवक वसंतराव बाणखेले, दादाभाऊ धोरात, अॅड. राजू बेंडे पाटील यांच्यासह तालुक्यातील अनेक कार्यकर्ते व नागरिक उपस्थित होते. शांततेच्या मार्गाने आंदोलनाचा निर्धार

पुणे - मंचर - नाशिक रेल्वेमार्ग हा या संपूर्ण भागाच्या विकासाचा कणा आहे. जनभावनेचा आदर करून शासनाने या मार्गाला तातडीने मंजुरी द्यावी. रविवारी होणारे आंदोलन मंचर येथे शांततापूर्ण, लोकशाही मार्गाने आणि व्यापक जनसहभागातून यशस्वी करण्यात येईल, असे आवाहन रेल्वे कृती समितीचे निमंत्रक बाबाजी चासकर यांनी केले.

लोणी – जारकरवाडी – मंचर मार्गाची दुरवस्था; खड्ड्यांमुळे वाहनचालक त्रस्त रस्त्याच्या डांबरीकरणाची मागणी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी-धामणी : प्रतिनिधी

लोणी (ता. आंबेगाव) ते जारकरवाडी मार्गे मंचर या महत्वाच्या मार्गावर मोठ्या प्रमाणात खेड्डे पडल्याने वाहनचालकांचे हाल होत आहेत. धामणी येथील द्रोणागिरी-जाधवमळा, जारकरवाडीतील भोजणधरा व लोले वस्ती तसेच धामणी फाट्याजवळ रस्त्याची अवस्था अत्यंत बिकट झाली असून लहान-मोठी वाहने चालविताना चालकांना अक्षरशः तारेवरची कसरत करावी लागत आहे.

या मार्गावरील खड्ड्यांमुळे अर्धघाताचा धोका वाढला असून, केवळ खेड्डे बुजविण्यापेक्षा संपूर्ण रस्त्याचे नव्याने डांबरीकरण करावे, अशी मागणी स्थानिक नागरिक आणि वाहनचालकांकडून होत आहे.

लोणी परिसरासह शिखर तालुक्यातील पाबळ, केंदूर, कान्हूर मेसाई परिसरातील नागरिकांना मंचरकडे जाण्यासाठी हा सर्वात जवळचा आणि महत्वाचा मार्ग आहे. त्यामुळे या रस्त्यावर दिवसभर वाहनांची मोठी वर्दळ असते. मात्र, रस्त्यावर पडलेल्या मोठ्या खड्ड्यांमुळे वाहनांचे नुकसान होत असून प्रवास धोकादायक बनला आहे. सार्वजनिक बांधकाम विभागाने तातडीने या रस्त्याची पाहणी करून खड्ड्यांची दुरुस्ती करावी आणि संपूर्ण मार्गाचे डांबरीकरण करण्यासाठी निधी मंजूर करावा, अशी मागणी धामणीचे माजी सरपंच सागर जाधव पाटील, रेश्मा बोहिडे, उपसरपंच अक्षयराजे विधाटे, अशोक जाधव पाटील तसेच स्थानिक ग्रामस्थ आणि वाहनचालकांनी केली आहे.

पुणे-नाशिक रेल्वेच्या लढ्याला पुन्हा वेग आढळराव पाटील म्हणाले, हा केवळ रेल्वेचा नव्हे, तर संपूर्ण भागाच्या विकासाचा प्रश्न

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर । प्रतिनिधी

पुणे-मंचर-संगमनेर-सिन्नर मार्गे प्रस्तावित पुणे-नाशिक रेल्वेमार्गाच्या मागणीला पुन्हा वेग आला असून, या प्रश्नावर जनआंदोलनाची तयारी सुरू झाली आहे. या पार्श्वभूमीवर माजी खासदार शिवाजीराव आढळराव पाटील यांनी हा केवळ रेल्वे मार्गाचा विषय नसून संपूर्ण उत्तर पुणे आणि नाशिक विभागाच्या विकासाशी निगडित प्रश्न असल्याचे स्पष्ट केले. आढळराव पाटील म्हणाले की, पुणे-मंचर-नाशिक रेल्वेमार्गामुळे उद्योग, शेती, शिक्षण, पर्यटन आणि रोजगाराला मोठी चालना मिळणार आहे. या भागातील लाखो नागरिकांच्या दळणवळणाची सुविधा सुधारण्याबरोबरच आर्थिक विकासासाठी गती मिळेल. त्यामुळे या मार्गाला प्राधान्य देऊन शासनाने लवकरात लवकर मंजुरी द्यावी. दरम्यान, पुणे-नाशिक रेल्वे कृती समितीच्या वतीने कांती दिनानिमित्त रविवारी (दि. ९) मंचरसह खेड, आंबेगाव, जुन्नर, संगमनेर आणि सिन्नर येथे रास्ता रोको आंदोलनाची घोषणा करण्यात आली आहे. प्रस्तावित रेल्वेमार्ग अहिल्यानगरमार्गे नेण्याच्या हालचालींना विरोध करत पुणे-मंचर-संगमनेर-सिन्नर या मूळ मार्गालाच मंजुरी देण्याची मागणी आंदोलकांनी केली आहे.

पुणे-नाशिक रेल्वे हा या परिसराच्या सर्वांगीण विकासाचा महत्वाचा प्रकल्प असून, जनभावनेचा आदर करून केंद्र व राज्य सरकारने याबाबत सकारात्मक निर्णय घ्यावा, असे आवाहनही आढळराव पाटील यांनी केले.

पर्वतीत सराईत गुन्हेगारांकडून १२ धारदार शस्त्रे जप्त

गुन्हे शाखा युनिट-२ ची कारवाई; एक आरोपी व तीन विधीसंघर्षित बालके

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे । प्रतिनिधी

पर्वती परिसरात बेकायदेशीररीत्या धारदार लोखंडी शस्त्रे बाळगणाऱ्या सराईत गुन्हेगारांविरुद्ध गुन्हे शाखा युनिट-२ ने धडक कारवाई करत १२ धारदार लोखंडी शस्त्रे जप्त केली. या प्रकरणात एका आरोपीसह तीन विधीसंघर्षित बालकांना ताब्यात घेण्यात आले आहे.

दि. ५ ऑगस्ट २०२६ रोजी पर्वती पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत गुन्हे प्रतिबंधक गरत व पाहिजे आरोपींचा शोध सुरू असताना पोलीस अंमलदार उज्वल मोकाशी व महेश मंडलिक यांना गोपनीय माहिती मिळाली. राम मंदिरामागील गल्ली क्रमांक ७७, जनता वसाहत, पर्वती येथे गौरव कांबळे हा त्याच्या तीन साथीदारांसह धारदार शस्त्रे घेऊन धाबल्याची माहिती त्यांनी गुन्हे शाखा युनिट-२ चे प्रभारी वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक राहुल खिलारे यांना दिली. त्यानुसार तात्काळ कारवाईचे आदेश देण्यात आले.

यानंतर गुन्हे शाखा युनिट-२ च्या पथकाने सापळा रचून गौरव राजू कांबळे (वय १८, रा. गल्ली क्र. ७७, जनता वसाहत, पर्वती) याला त्याच्या तीन विधीसंघर्षित साथीदारांसह ताब्यात घेतले. त्यांच्या ताब्यातून सुमारे ८ हजार ५०० रुपये किमतीची एकूण १२ धारदार लोखंडी शस्त्रे जप्त करण्यात आली. या प्रकरणी पर्वती पोलीस ठाण्यात आरोपी व तीन विधीसंघर्षित बालकांविरुद्ध गुन्हा रजिस्टर क्रमांक २९३/२०२६ नुसार आर्म अँड कलम ४(२५) तसेच महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम क्रम ३७(१)(२)(३) सहीस १३५ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

ही कारवाई अपर पोलीस आयुक्त (गुन्हे) तेजस्वी सातपुते, पोलीस उपायुक्त (गुन्हे) गौहर हसन आणि सहाय्यक पोलीस आयुक्त शैलेश सखे यांच्या मार्गदर्शनाखाली वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक राहुल खिलारे यांच्या नेतृत्वाखाली पोलीस उपनिरीक्षक तेजश्री तसेच उज्वल मोकाशी, संदीप शिर्के, विजयकुमार पवार, साधना ताम्हाणे, विद्या शिंदे, नागनाथ राव, शंकर नेवसे, आशिष यादव, शंकर कुंभार, विजय पवार, योगेश मंढारे आणि विनायक वगारे यांच्या पथकाने केली.

कोट्यवधींचा कर भरूनही हिंजवडी आयटी पार्कमधील रस्त्यांची चाळण खड्ड्यांमुळे आयटीयन्स संतप्त

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : प्रतिनिधी

देशातील प्रमुख आयटी हब म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या हिंजवडी आयटी पार्क परिसरातील रस्त्यांची दयनीय अवस्था पुन्हा एकदा समोर आली आहे. हिंजवडी, मान आणि मारुंजी परिसरातील मुख्य रस्त्यांवर मोठमोठे खेड्डे पडल्याने वाहतुकीचा वेग मंदावला असून आयटी कर्मचारी आणि स्थानिक नागरिकांना रोजच जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागत आहे. या दुरवस्थेचा व्हिडिओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाल्यानंतर प्रशासनाविरोधात तीव्र नाराजी व्यक्त होत आहे.

विप्रो सर्कल, टाटा टेक ते विप्रो मार्गासह अनेक ठिकाणी रस्ते उखडले असून खड्ड्यांमुळे वाहनांची मोठ्या प्रमाणात कोंडी होत आहे. खेड्डे चुकवण्याच्या प्रयत्नात दुचाकीस्वार घसरून लहान-मोठे अपघातही वारंवार घडत असल्याचे नागरिकांनी सांगितले. दरम्यान, दोन महिन्यांपूर्वीच तयार करण्यात आलेला मारुंजी-हिंजवडी रस्ता पहिल्याच पावसात उखडल्याने कामाच्या दर्जावर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. निकृष्ट दर्जाचे काम

आणि संभाव्य भ्रष्टाचाराची चौकशी करून दोषींवर कठोर कारवाई करावी, अशी मागणी नागरिकांकडून होत आहे. दरवर्षी शासनाला कोट्यवधी रुपयांचा कर भरूनही आम्हाला खेड्डेमुक्त रस्ते का मिळत नाहीत? असा संतप्त सवाल आयटी कर्मचारी आणि स्थानिक रहिवाशांनी उपस्थित केला आहे. रस्त्यांची तातडीने आणि कायमस्वरूपी दुरुस्ती करण्यात यावी, वाहतूक सुरळीत करण्यासाठी प्रभावी उपाययोजना कराव्यात तसेच निष्काळजीपणा करणाऱ्या संबंधित यंत्रणांवर कठोर कारवाई करावी, अशी मागणी नागरिकांनी प्रशासनाकडे केली आहे.

सासवड येथे महाराष्ट्र राज्य शिक्षक परिषदेची वार्षिक बैठक संपन्न

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे । प्रतिनिधी

आगामी शिक्षक मतदारसंघ निवडणुकीची रणनीती जाहीरपुणे:पुणे विभाग शिक्षक मतदारसंघाची आगामी निवडणूक महाराष्ट्र राज्य शिक्षक परिषद लढविणार असून, संघटना अधिक मजबूत करण्यासाठी राज्यभर व्यापक जनसंपर्क आणि संघटन बांधणी अभियान राबविण्यात येणार आहे.

या अभियानाची घोषणा महाराष्ट्र राज्य शिक्षक परिषदेचे प्रांताध्यक्ष वेणुनाथ कडू यांनी केली. सासवड येथील म. ए. सो. वाधिरे विद्यालयत आयोजित पुणे विभागाच्या वार्षिक नियोजन बैठकीत पदाधिकाऱ्यांना मार्गदर्शन करताना ते बोलत होते.अखिल भारतीय राष्ट्रीय शिक्षण महासंघाशी सलगक्ष असलेल्या महाराष्ट्र राज्य शिक्षक परिषदेच्या पुणे विभागाची दोन दिवसीय वार्षिक नियोजन बैठक १ व २ ऑगस्ट रोजी सासवड येथे पार पडली. या महत्त्वपूर्ण बैठकीत आगामी शिक्षक मतदारसंघ निवडणुकीची रणनीती आखण्यासोबतच, संघटना विस्तार, शिक्षकांच्या प्रलंबित प्रश्नांवर करावयाचा पाठपुरावा आणि आगामी वर्षभरात राबवल्या जाणाऱ्या विविध शैक्षणिक व सामाजिक उपक्रमांबाबत सविस्तर चर्चा करून कृती आराखडा तयार करण्यात आला.

बाया कर्वे स्त्री अभ्यास व संशोधन केंद्रात पदवी प्रदान कार्यक्रम

■ पुणे : प्रतिनिधी

न्यूरो लिंग्विस्टिक प्रॉग्रेसिव प्रॅक्टिशनर्स कोर्स(एनएलपी) या अभ्यासक्रमाच्या सहाव्या तुकडीचा प्रमाणपत्र प्रदान समारंभ बाया कर्वे स्त्री अभ्यास व संशोधन केंद्र(कर्वे नगर) येथे नुकताच उत्साहात पार पडला. हा अभ्यासक्रम 'पाथ पायलट' संस्था आणि बाया कर्वे स्त्री अभ्यास व संशोधन केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आला होता.डॉ.श्रद्धा वेणेंकर,इरा चिट्टवरवार,करुणा लगाडे,गिरीश देगावकर,रजनी कु-हाडे,डॉ. शर्मिला धोंडकर,सायली पाटील आणि प्राची भोसले यांना अमेरिकन बोर्ड ऑफ ऑफ एनएलपी मान्यताप्राप्त 'सर्टिफाईड एनएलपी प्रॅक्टिशनर' हे आंतरराष्ट्रीय प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात आले.तज्ज्ञ प्रशिक्षक स्वाती उपाध्ये यांनी मार्गदर्शन केले.

व्यक्तिमत्त्व विकास आणि प्रभावी संवाद कौशल्यांच्या क्षेत्रात सातत्याने कार्यरत असलेल्या पाथ पायलट संस्थेतर्फे या समारंभाचे आयोजन करण्यात आले.

पुणे ग्रँड टूर रस्ते कामांबाबत महापालिकेचे स्पष्टीकरण सायकल स्पर्धा मार्गिकेवरील रस्ते सुस्थितीत; वृतांमुळे निर्माण झालेल्या संभ्रमावर खुलासा

■ पुणे : प्रतिनिधी

आंतरराष्ट्रीय सायकलिंग स्पर्धा 'पुणे ग्रँड टूर २०२६' निमित्त स्पष्टीच्या ७५ किलोमीटर लांबीच्या मार्गिकेवरील रस्त्यांची करण्यात आलेली कामे दर्जेदार असून, स्पर्धेसाठी तयार करण्यात आलेल्या मार्गावर कुठेही खेड्डे नसल्याचे स्पष्टीकरण पुणे महानगरपालिकेच्या पथ विभागाने दिले आहे. काही वृत्तपत्रांमध्ये प्रसिद्ध झालेल्या बातम्यांमुळे नागरिकांमध्ये संभ्रम निर्माण झाल्याने महापालिकेने ही भूमिका स्पष्ट केली आहे.

दिलेल्या माहितीनुसार, ऑक्टोबर २०२५ ते जानेवारी २०२६ या कालावधीत स्पर्धे च्या मार्गिकेवरील खराब झालेल्या भागांचे डांबरीकरण करून रेंसर्फेसिंग, चेंबर समपातळीत आणणे, पदपथ व रस्ता दुभाजकांची दुरुस्ती, रंगरंगोटी, स्पीड ब्रेकर हटविणे तसेच आवश्यक सुरक्षा उपाययोजना आदी कामे पूर्ण करण्यात आली होती.

महापालिकेने स्पष्ट केले की, ज्या रस्त्यांवर दुभाजक आहेत, त्या ठिकाणी स्पर्धा होणाऱ्या दिशेच्या एकाच बाजूला ही कामे करण्यात आली होती. दुसऱ्या बाजूला या प्रकल्पांतर्गत कोणतीही कामे करण्यात आलेली नव्हती. नेहरू रस्ता आणि कोंढवा रस्ता ही त्याची उदाहरणे असल्याचे नमूद करण्यात आले आहे.

स्पर्धेनंतर काही ठिकाणी पाणीपुरवठा, एमएनजीएल गॅस पाइपलाइन, ड्रेनेज आणि विद्युत विभागाच्या विविध कामांसाठी रस्ते व पदपथांची खोदाई करण्यात आल्याने काही भाग बाधित झाले आहेत. संबंधित विभागांकडून त्या ठिकाणांची दुरुस्ती करून रस्ते पूर्ववत करण्याच्या

सूचना देण्यात आल्याचे महापालिकेने सांगितले.

याशिवाय, स्पर्धेसाठी ठेकेदारांमार्फत करण्यात आलेली डांबरीकरण, चेंबर समपातळीत आणणे आदी सर्व कामे अद्याप सुस्थितीत असल्याचा दावा करण्यात आला आहे. वाहिन्यांच्या खोदाईमुळे बाधित झालेल्या भागांव्यतिरिक्त मार्गिकेवर कुठेही खेड्डे नसून दोषदायित्व कालावधीत या कामांची जबाबदारी संबंधित ठेकेदारावर असल्याचेही महापालिकेने स्पष्ट केले.

काही माध्यमांमध्ये प्रसिद्ध झालेली छायाचित्रे आणि वृत्ते ही सायकल स्पर्धे अंतर्गत काम न झालेल्या भागाशी संबंधित असल्याने गैरसमज निर्माण झाल्याचे सांगत, या संदर्भात पुणे महापालिकेच्या पथ विभागाने अधिकृत स्पष्टीकरण प्रसिद्ध केले आहे.

सारंथ वृत्त

काळ्या समुद्रातील हल्ल्यानंतर बेपत्ता भारतीय खलाशांचा अद्याप शोध नाही; सर्वोच्च न्यायालयात केंद्र सरकारची कबुली

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली: प्रतिनिधी काळ्या समुद्रात युकेनजवळ झालेल्या झिन हल्ल्यात सापडलेल्या मालवाहू जहाजावरील दोन भारतीय खलाशांचा अद्यापही कोणताही ठावठिकाण लागलेला नसल्याची गंभीर माहिती केंद्र सरकारने शुक्रवारी सर्वोच्च न्यायालयात दिली. व्यापक शोधमोहीम राबवूनही हे दोन्ही भारतीय खलाशी सापडले नसल्याने त्यांचा कुटुंबीयांची वित्त अधिकच वाढली आहे.

मुख्य न्यायमूर्ती सूर्यकांत, न्यायमूर्ती जयमाल्य बागची आणि न्यायमूर्ती व्ही. मोहन यांच्या खंडपीठासमोर महाधिवक्ता तुषार मेहता यांनी सरकारची भूमिका मांडली. त्यांनी सांगितले की, युकेनच्या अधिकाऱ्यांसह रोमानियाच्या सागरी बचाव समन्वय केंद्राने, रोमानियन तटरक्षक दलाने आणि इतर संबंधित बचाव यंत्रणांनी संयुक्तपणे व्यापक शोध व बचाव मोहीम राबवली. मात्र सर्व प्रयत्नांनंतरही बेपत्ता भारतीयांचा शोध लागलेला नाही. सरकारने न्यायालयाला स्पष्ट केले की, सध्या कोणतीही नवी माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे शोधमोहीम तात्पुरती स्थगित करण्यात आली आहे. मात्र महासागरी व्यवहार महासंचालनालय सर्व प्रलंबित तपास. शोध व बचाव अहवालांची छाननी करत असून संबंधित सर्व देशांच्या यंत्रणांशी सातत्याने संपर्क ठेवत आहे. कोणतीही नवी माहिती मिळाल्यास शोधमोहीम पुन्हा सुरू करण्यात येईल, असेही सरकारने स्पष्ट केले. युद्धाच्या सावटाखाली असलेल्या काळ्या समुद्रातील व्यापारी जहाजांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला आहे. परदेशी व्यापारी जहाजांवर हजरो भारतीय खलाशी कार्यरत असताना अशा घटनांमुळे त्यांच्या सुरक्षेबाबत गंभीर प्रश्न निर्माण झाले आहेत. दरम्यान, बेपत्ता भारतीय खलाशांचा शोध घेण्यासाठी केंद्र सरकारकडून राजनैतिक तसेच प्रशासकीय पातळीवर प्रयत्न सुरू असल्याचे सर्वोच्च न्यायालयात सांगण्यात आले असून, या प्रकरणावर न्यायालयाचे लक्ष कायम आहे.

सीमेवर शांतता नाही, तर मैत्रीही नाही! चीनला भारताचा स्पष्ट संदेश; संबंध सुधारायचे असतील तर घुसखोरी थांबवा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली। प्रतिनिधी भारत-चीन संबंध पुन्हा सामान्य करण्याच्या प्रयत्नांदरम्यान भारताने चीनसमोर अत्यंत स्पष्ट भूमिका मांडली आहे. गुरुवारी नवी दिल्लीत झालेल्या भारत-चीन सीमा विषयक संयुक्त यंत्रणेच्या (थचउउ) ३६व्या बैठकीत भारताने स्पष्टपणे सांगितले की, सीमेवर शांतता आणि स्थैर्य राखल्याशिवाय

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : वृत्तसंस्था देशातील युवक आंदोलनांमधील अभावित स्वातंत्र्याचा प्रश्न पुन्हा ऐरणीवर आला आहे. मेटाच्या मालकीच्या इन्स्टाग्रामवर विविध राजकीय पक्ष, आंदोलनकर्ते, *कांकोरोच जनता पक्ष (सीजेपी)*चे पदाधिकारी आणि सामान्य नागरिकांच्या पोस्ट भारतात मोठ्या प्रमाणावर रोखल्या जात असल्याचे आरोप समोर आले आहेत.

विशेष म्हणजे, कायद्याने हटविण्याची सक्ती नसलेली सामग्रीदेखील हटवली जात असल्याचा दावा करण्यात आला आहे. माहितीनुसार, भारतीय युवक कॉंग्रेस, अरविंद केजरीवाल, सीजेपीचे प्रवक्ते सौरव दास तसेच स्कॅोल या वृत्तसंस्थेच्या काही इन्स्टाग्राम पोस्ट भारतात पाहता येत नसल्याचे आढळून आले आहे. रोखण्यात आलेल्या पोस्टवर माहिती तंत्रज्ञान नियम, २०२१ अंतर्गत कारवाई करण्यात आल्याचा संदेश दिसत असल्याचे

सांगितले जात आहे. या घडामोडी अशा वेळी समोर आल्या आहेत, जेव्हा गेल्या महिन्यातील

युवक आंदोलनाच्या पार्श्वभूमीवर केंद्र सरकारने मेटाच्या शिफारस करणाऱ्या संगणकीय प्रणालीबाबत कंपनीच्या वरिष्ठ अधिकार्यांशी अनेक बैठका घेतल्याची माहिती समोर आली आहे. सरकारच्या

मते, सरकारविरोधी सामग्री मोठ्या प्रमाणावर लोकांपर्यंत पोहोचण्यात या प्रणालीची भूमिका होती. युवक आंदोलनानंतर तत्कालीन केंद्रीय शिक्षणमंत्री धर्मेन्द्र प्रधान यांनी पदाचा राजीनामा दिला होता. त्यानंतर आंदोलनाशी संबंधित आणि राजकीय स्वरूपाच्या मजकुरावर वाढत्या निर्बंधांमुळे अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य, डिजिटल सेन्सॉरशिप आणि समाजमाध्यम कंपन्यांच्या भूमिकेबाबत पुन्हा गंभीर

प्रश्न उपस्थित होत आहेत. दरम्यान, मेटा किंवा केंद्र सरकारकडून या प्रकरणावर अद्याप संविस्तर अधिकृत भूमिका जाहीर करण्यात आलेली नाही. त्यामुळे पोस्ट रोखण्यामागील कारणे, आदेशांचे स्वरूप आणि त्याची कायदेशीर प्रक्रिया याबाबतची चर्चा आणखी तीव्र होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. आवश्यक असल्यास हे आणखी अधिक आक्रमक, टीकात्मक किंवा दूरदर्शन वृत्तावहिनीच्या शैलीतही तयार करून देऊ शकतो.

डॅंग्यू तपासणीसाठी ६०० रुपयांपेक्षा अधिक शुल्क आकारू नये

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : प्रतिनिधी डॅंग्यूच्या निदानासाठी करण्यात येणाऱ्या एनएस-१ एलिसा आणि मॅक एलिसा या चाचण्यांसाठी प्रत्येकी ६०० रुपयांपेक्षा अधिक शुल्क आकारू नये. तसेच डॅंग्यूच्या निश्चित निदानासाठी कोणत्याही परिस्थितीत जलद रोगनिदान चाचणी किटचा वापर करू नये, असे स्पष्ट निर्देश महापालिकेच्या आरोग्य विभागाने शहरातील सर्व खासगी रुग्णालये व पॅथॉलॉजी प्रयोगशाळांना दिले आहेत. सहायक आरोग्य अधिकारी डॉ. राजेश दिघे आणि आरोग्य अधिकारी डॉ. नीना बोराडे यांनी

याबाबत खासगी रुग्णालयांना पत्राखे आदेश दिले आहेत. पावसाळ्यात डॅंग्यूचा वाढत्या प्रादुर्भावामुळे पार्श्वभूमीवर त्याची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याचेही निर्देश देण्यात आले आहेत. राज्य शासनाच्या सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या निर्णयानुसार आणि विहाताप व जलजन्य रोग विभागाचे सहसंचालक यांच्या पत्राच्या अनुषंगाने महापालिकेच्या आरोग्य विभागाने सूचना जारी केली आहे. काही खासगी रुग्णालये व प्रयोगशाळांकडून डॅंग्यू एलायझा चाचणीसाठी ८०० ते १,५०० रुपये शुल्क आकारले जात असल्याचे निदर्शनास

आले आहे. त्याची दखल घेऊन आरोग्यसेवा संचालनालयाने सर्व जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा आरोग्य अधिकारी, महापालिकांचे वैद्यकीय अधिकारी आणि आरोग्य अधिकाऱ्यांना शासन निर्णयाची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याचे आदेश दिले. सर्व खासगी रुग्णालये, पॅथॉलॉजी प्रयोगशाळा तसेच डीएमएलटी संघटनांना शासन निर्णयाची माहिती देणे. डॅंग्यू आजारासंबंधी जनजागृती करणे आणि ६०० रुपयांपेक्षा अधिक शुल्क आकारले जात नसल्याची प्रत्यक्ष तपासणी करण्याचे निर्देशही देण्यात आले आहेत.

‘फडणवीसांना जेन झी स्वीकारणार नाही’; शिक्षण मंत्रिपदावरून पृथ्वीराज चव्हाणांचा थेट हल्लाबोल, केंद्रालाही सुनावले

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली। प्रतिनिधी केंद्रीय शिक्षणमंत्री धर्मेन्द्र प्रधान यांच्या पदत्यागानंतर रिक्त झालेल्या शिक्षणमंत्रिपदावरून राजकीय चर्चांना वेग आला असतानाच, माजी मुख्यमंत्री पृथ्वीराज चव्हाण यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या संभाव्य नावावर तीव्र आक्षेप घेतला आहे. फडणवीसांना ‘जेन झी’ आणि कॉंग्रेस कधीच स्वीकारणार नाही, असा दावा करत त्यांनी केंद्र सरकारच्या नेतृत्वावरही प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले.

पृथ्वीराज चव्हाण यांनी सोशल मीडियावरील पोस्टमध्ये म्हटले की, धर्मेन्द्र प्रधान यांची हकालपट्टी ही ‘सीजेपी’ आणि ‘जेन झी’च्या ऐतिहासिक आंदोलनाचा पहिला मोठा विजय आहे. आता शिक्षणमंत्रिपदासाठी राष्ट्रीय स्तरावरील सक्षम, विश्वासार्ह आणि विद्यार्थ्यांशी थेट संवाद साधू शकणाऱ्या व्यक्तीची गरज आहे. मात्र, सध्याच्या केंद्रीय मंत्रिमंडळात अशी व्यक्ती दिसत नसल्याची टीका त्यांनी केेली.

सांगितले की, शिक्षण मंत्रालयाचा अतिरिक्त कार्यभार सध्या प्रल्हाद जोशी यांच्याकडे आहे. त्याच्या आधीच तीन मंत्रालयांची जबाबदारी असून, चौथे मंत्रालय देणे ही केवळ तात्पुरती व्यवस्था असल्याचे त्यांनी म्हटले. देवेंद्र फडणवीस यांच्या नावाची चर्चा सुरू असल्याचा उल्लेख करत चव्हाण म्हणाले की, २०२६ मधील नीट पेपरफुटी प्रकरणात महाराष्ट्रातील काही कोचिंग संस्था आणि पेपर तयार करणाऱ्यांवर आरोप झाले आहेत. त्या काळात फडणवीस

खतांसाठी आयातीला रामराम? भारताचा ग्रीन अमोनियावर मोठा डाव; १० लाख टन अतिरिक्त पुरवठ्याची तयारी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : वृत्तसंस्था परदेशी नैसर्गिक वायूवरील अवलंबित्व कमी करून खत क्षेत्राला स्वदेशी आणि हरित ऊर्जे कडे वळवण्यासाठी भारताने मोठे पाऊल उचलले आहे. सरकारी मालकीच्या सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (SECI) ने दरवर्षी

अतिरिक्त १० लाख मेट्रिक टन देशांतर्गत उत्पादित ग्रीन अमोनियाचा पुरवठा खत उत्पादक कंपन्यांना करण्याची तयारी सुरू केली असल्याची माहिती SECI चे व्यवस्थापकीय संचालक आकाश त्रिपाठी यांनी दिली. याआधी मार्च २०२६ मध्ये झूडख ने खत कंपन्या आणि ACME Cleantech तसेच

NTPC Green यांसारख्या उत्पादकांशी ९.२४ लाख टन ग्रीन अमोनिया खरेदीचे करार केले होते. हा पुरवठा भारताच्या कमी-कार्बन इंधनाच्या एकूण गरजेपैकी सुमारे एक-तृतीयांश गरज भागवू शकतो, असा अंदाज व्यक्त करण्यात आला होता. आता प्रस्तावित अतिरिक्त १० लाख टनांचा पुरवठा

निविदा प्रक्रियेचे (Tender Based) केला जाणार असून, त्यामुळे देशातील खत उद्योगासाठी ग्रीन अमोनियाचा वापर मोठ्या प्रमाणावर वाढण्याची शक्यता आहे. सध्या भारतातील खत उद्योग दरवर्षी सुमारे २ कोटी टन ग्रे हायड्रोजन वापरतो. हा हायड्रोजन आयात

केलेल्या नैसर्गिक वायूपासून तयार केला जातो किंवा थेट आयात केला जातो. मात्र इराणमधील युद्धामुळे जागतिक नैसर्गिक वायू पुरवठा साखळीवर परिणाम झाल्याने भारतासमोर ऊर्जा सुरक्षिततेचे मोठे आव्हान निर्माण झाले आहे. याच पार्श्वभूमीवर भारत ग्रीन हायड्रोजन आणि

त्यापासून तयार होणाऱ्या ग्रीन अमोनियाला प्राधान्य देत आहे. हा निर्णय केवळ आयात खर्च कमी करण्यासाठी नाही, तर ऊर्जा स्वावलंबन, कार्बन उत्सर्जनात कपात आणि दीर्घकालीन खत सुरक्षा सुनिश्चित करण्याच्या व्यापक धोरणाचा महत्त्वाचा भाग मानला जात आहे.

परकीय निधी कायद्यावर अमेरिकेच्या टीकेला भारताचे सडेतोड प्रत्युत्तर; संसदेचे निर्णय बाहेरच्यांनी ठरवायचे नाहीत

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : वृत्तसंस्था परकीय निधी नियमन कायद्याबाबत अमेरिकेतील एका खासदाराने केलेल्या टीकेला भारताने ठाम शब्दांत फेटाळून लावले आहे. परकीय निधीविषयक कायदे आणि त्यासंबंधीचे निर्णय हे पूर्णपणे भारताचे अंतर्गत प्रकरण असून त्यावर निर्णय घेण्याचा अधिकार केवळ भारतीय संसदेचा आहे, असे परराष्ट्र मंत्रालयाने स्पष्ट केले. परराष्ट्र मंत्रालयाचे प्रवक्ते रणधीर जयस्वाल यांनी

शुक्रवारी माध्यमांशी संवाद साधताना सांगितले की, हे आमचे अंतर्गत प्रकरण आहे. यासंदर्भातील सर्व निर्णय देशाची संसद घेते. बाहेरील कोणालाही त्यावर भाष्य करण्याचा किंवा हस्तक्षेप करण्याचा अधिकार नाही. एका खासदाराने भारतातील परकीय निधी नियमन कायद्याबाबत आक्षेप नोंदवल्यानंतर केंद्र सरकारने ही स्पष्ट भूमिका मांडली. भारताने पुन्हा एकदा आपल्या सार्वभौम अधिकारांवर ठाम भूमिका घेत

कोणत्याही परकीय दबावापुढे झुकणार नसल्याचा संदेश दिला आहे. परकीय निधी नियमन कायद्याच्या माध्यमातून देशात परदेशातून येणाऱ्या आर्थिक व्यवहारांवर नियंत्रण ठेवले जाते. या कायद्याच्या अंमलबजावणीवरून यापूर्वीही काही आंतरराष्ट्रीय संस्था आणि परदेशी राजकीय नेत्यांनी प्रश्न उपस्थित केले होते. मात्र भारताने सातत्याने हा विषय देशाच्या अंतर्गत अधिकारक्षेत्रातील असल्याचे स्पष्ट केले आहे.

माहितीच्या अधिकारावर डिजिटल गोपनीयतेचा घाला? तपास पत्रकारितेलाही बसणार लगाम? सर्वोच्च न्यायालय करणार ऐतिहासिक सुनावणी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : प्रतिनिधी माहितीचा अधिकार कायदा आणि नागरिकांच्या वैयक्तिक माहितीच्या संरक्षणाचा कायदा यांच्यातील संघर्ष आता सर्वोच्च न्यायालयाच्या दारात पोहोचला आहे. ७ ऑगस्ट २०२६ रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने डिजिटल वैयक्तिक माहिती संरक्षण कायदा, २०२३ (डीपीडीपी कायदा) माहितीचा अधिकार कायदा कमकुवत करण्यासाठी वापरला जात आहे का, तसेच या कायद्याच्या नावाखाली तपास पत्रकारितेवर मर्यादा

आणल्या जात आहेत का, याची सखोल तपासणी करण्यास सहमती दर्शवली. न्यायालयाने प्राथमिक सुनावणीदरम्यान स्पष्ट केले की, माहितीचा अधिकार कायदा आणि डिजिटल वैयक्तिक माहिती संरक्षण कायदा, २०२३ हे दोन्हीही संसदेने मंजूर केलेले केंद्रीय कायदे आहेत. त्यामुळे एका कायद्याचा वापर करून दुसऱ्या कायद्याचा प्रभाव निष्पन्न करता येणार नाही. या दोन्ही कायद्यांमध्ये समतोल राखणे आवश्यक असून त्यासाठी न्यायालय घटनात्मक

दृष्टिकोनातून या प्रश्नाची तपासणी करणार आहे. याचिकाकर्त्यांचा मुख्य आक्षेप असा आहे की, जर शासनाकडे असलेली जवळपास प्रत्येक माहिती वैयक्तिक माहिती म्हणून वर्गीकृत केली गेली, तर माहितीच्या अधिकाराखाली नागरिकांना मिळणारी माहिती मोठ्या प्रमाणावर बंद होऊ शकते. अशा परिस्थितीत सरकारी निर्णयप्रक्रिया, सार्वजनिक खर्च, अधिकाऱ्यांची जबाबदारी, भ्रष्टाचाराची प्रकरणे आणि सार्वजनिक हिताशी संबंधित अनेक महत्त्वाची

कागदपत्रे नागरिकांशी जाण्याची भक्ती व्यक्त करण्यात आली आहे. याचिकेत आणखी एक गंभीर मुद्दा उपस्थित करण्यात आला आहे. तपास पत्रकारिता ही अनेकदा सरकारी कागदपत्रे, अधिकृत नोंदी आणि सार्वजनिक संस्थांकडून मिळालेल्या माहितीच्या आधारे केली जाते. जर प्रत्येक माहितीवर वैयक्तिक माहितीचे संरक्षण लागू करण्यात आले, तर भ्रष्टाचार, गैरव्यवहार, सत्तेचा दुरुपयोग आणि सार्वजनिक निधीच्या अपव्ययाची प्रकरणे उघड

करणान्या तपास पत्रकारितेवर मोठा परिणाम होऊ शकतो. त्यामुळे अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य आणि प्रसारमाध्यमांच्या भूमिकेवरही परिणाम होण्याची शक्यता व्यक्त करण्यात आली आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने सुनावणीदरम्यान निरीक्षण नोंदवले की, डिजिटल वैयक्तिक माहिती संरक्षण कायदा, २०२३ लागू झाल्यानंतर माहिती देताना संलग्न अधिकार्यांकडून अतिशय सावध किंवा प्रतिबंधात्मक भूमिका घेतली जात असल्याचे आरोप समोर

आले आहेत. त्यामुळे या कायद्यामुळे माहितीच्या अधिकार कायद्यातील पारदर्शकतेच्या तत्वांना प्रत्यक्षात बाधा पोहोचते का, याचीही न्यायालय तपासणी करणार आहे. २००५ मध्ये लागू झालेल्या माहितीच्या अधिकार कायद्याने गेल्या दोन दशकांत देशातील अनेक मोठे भ्रष्टाचार, प्रशासकीय अनियमितता आणि सार्वजनिक हिताची प्रकरणे उघडकीस आणण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे. तर २०२३ मध्ये मंजूर झालेल्या डिजिटल वैयक्तिक

माहिती संरक्षण कायद्याचा उद्देश नागरिकांच्या वैयक्तिक माहितीचे संरक्षण करणे हा आहे. आता या दोन कायद्यांमधील समतोल कसा साधला जाणार, याकडे संपूर्ण देशाचे, माहिती कार्यकर्त्यांचे, पत्रकारांचे आणि कायदेतज्ज्ञांचे लक्ष लागले आहे. या प्रकरणातील सर्वोच्च न्यायालयाचा अंतिम निर्णय भविष्यात माहितीचा अधिकार, डिजिटल गोपनीयता आणि तपास पत्रकारितेची व्याप्ती निश्चित करणारा महत्त्वाचा टप्पा ठरू शकतो.

